

OHJELMANMUUTOSesitys:**STEP-TUKITOIMEN ALOJEN LISÄÄMINEN OSAAN EAKR- JA ESR+ -ERITYISTAVOITTEITA**

Asetus (EU) 2024/795 Euroopan strategisten teknologioiden kehysvälineen (STEP-kehysväline) perustamisesta tuli voimaan 1.3.2024.

Käytyjen keskustelujen perusteella seurantakomitean sihteeristö ei esitä STEP-asetuksessa esitettyjen uusien toimintalinjojen tai erityistavoitteiden käyttöönottoa minkään rahaston osalta.

Koska ohjelmasta on mahdollista jo nykyisellään rahoittaa [STEP-asetuksessa](#) määriteltyihin ja 13.5.2024 annetussa komission [tiedonannossa](#) täsmennettyihin teknologioihin liittyviä investointeja, katsoo sihteeristö kuitenkin hyödylliseksi tehostaa näihin teknologioihin liittyvien hankkeiden seurantaa ja samalla myös niiden raportointia komissioon. Tätä tarkoitusta varten sihteeristö esittää tehtäväksi ohjelmanmuutosta, jossa lisättäisiin STEP-asetuksen 13. artiklan kohdassa 7 mainitut yleisasetuksen liitteen 1 taulukoihin 1 ja 6 lisättävät uudet tukitoimen alat soveltuvin osin ohjelman nykyisiin EAKR- ja ESR+ -erityistavoitteisiin. Lisättävät tukitoimen alat ovat:

145a	Tuki osaamisen kehittämiseen tai työllistymiseen digitaaliteknologioiden ja syväteknologian innovaatioiden sekä bioteknologioiden alalla
145b	Tuki osaamisen kehittämiseen tai työllistymiseen puhtaiden ja resurssitehokkaiden teknologioiden alalla
188	Tuotannolliset investoinnit ensisijaisesti puhtaisiin ja resurssitehokkaisiin teknologioihin liittyviin suuriin yrityksiin
189	Tuotannolliset investoinnit ensisijaisesti puhtaisiin ja resurssitehokkaisiin teknologioihin liittyviin pk-yrityksiin
190	Tuotannolliset investoinnit ensisijaisesti bioteknologioiden liittyviin suuriin yrityksiin
191	Tuotannolliset investoinnit ensisijaisesti bioteknologioiden liittyviin pk-yrityksiin
192	Tuotannolliset investoinnit ensisijaisesti digitaaliteknologioihin ja syväteknologian innovaatioihin liittyviin suuriin yrityksiin
193	Tuotannolliset investoinnit ensisijaisesti digitaaliteknologioihin ja syväteknologian innovaatioihin liittyviin pk-yrityksiin

Lisäksi esitetään lisättäväksi ESR+ toissijaisten toimien koodi 11: Osaamisen ja työpaikkojen edistäminen digitaaliteknologioiden ja syväteknologian innovaatioiden, puhtaiden ja resurssitehokkaiden teknologioiden sekä bioteknologioiden aloilla.

STEP-tukitoimen alat esitetään lisättäväksi ohjelman erityistavoitteisiin oheisen yhteenvetotaulukon mukaisesti. Taulukossa esitetyt yhteenlasketut indikaatiiviset EU-rahoitusosuudet koostuvat kehittyneiden alueiden, siirtymäalueiden ja pohjoisen harvaan asuttujen alueiden rahoituskehysten yhteissummista. Summat ovat samalla tavoin arvionvaraisia kuin alkuperäiset tukitoimen aloille määritetyt kehykset. Vastaavat vähennykset on tehty kussakin erityistavoitteessa indikaatiivisiin kehyksiin nähden toistaiseksi vähiten käytetyistä tukitoimen aloista.

	Erityistavoite												EU yhteensä	
	1.1	1.2	1.3	2.1	2.2	2.3	3.1	4.1	4.2	4.3	5.1	6.1		7.1
145a														13 350 081
145b														13 350 081
188														13 993 135
189														13 993 134
190														2 221 313
191														2 221 313
192														1 886 167
193														1 886 168

ESR+ toissijaisten toimien koodi 11 (Osaamisen ja työpaikkojen edistäminen digitaalitekniologioiden ja syväteknologian innovaatioiden, puhtaiden ja resurssitehokkaiden teknologioiden sekä bioteknologioiden aloilla) esitetään lisättäväksi erityistavoitteisiin 4.1, 4.2 ja 4.3 siten, että indikaatiiviseksi kehykseksi merkitään kuhunkin alueluokkaan saman sisältöisten tukitoimen alojen 145a ja 145b yhteenlasketut indikaatiiviset osuudet kussakin erityistavoitteessa ilman, että vastaavaa rahoitusosuutta vähennetään muista rahoitusosuuksista.

Lisäysten tarkastelu erityistavoitteittain:

Erityistavoitteessa 1.2 ohjelma-asiakirjan mukaan mm.:

- edistetään digitalisaation ja sitä hyödyntävien teknologioiden soveltamista ja hyödyntämistä (esim. avoin data, robotiikka, automaatio, IoT, kyberturvallisuus, data-analytiikka, tekoäly)
- tuetaan uusien teknologioiden ja digitaalisten työkalujen ja tuotteiden, palvelujen ja liiketoimintamallien ja -prosessien kehittämistä, soveltamista ja käyttöönottoa yritysten, palvelujen ja ratkaisujen kehittämisessä sekä vahvistetaan pk-yritysten kyber- ja tietoturvalmiuksia

Ohjelma-asiakirjassa ei mainita erikseen tuen kohteena olevia toimialoja, joten lisättävät tukitoimen alat eivät vaikuta rahoitettavien hankkeiden tukikelpoisuuteen. Ilmastotoimenpiteiden osuus erityistavoitteen EAKR-rahoituksesta on ennen ja jälkeen tukitoimen alojen lisäyksen 14,0 %.

Erityistavoitteessa 1.3 ohjelma-asiakirjan mukaan mm.:

- tuetaan pk-yritysten kasvua ja kansainvälistymistä tukevia, toimintaa uudistavia ja tuottavuutta lisääviä investointeja
- parannetaan pk-yritysten teknistä osaamista (esim. laiteinvestointien yhteydessä) osana liiketoiminnan kehittämistä
- tuetaan aktiivista innovaatiotoimintaa edistävien prosessien käyttöönottoa yrityksissä
- edistetään kestävien uusien toimintatapojen, teknologioiden ja ratkaisujen soveltamista ja käyttöönottoa yrityksissä sekä datan hyödyntämistä ja edistetään niihin liittyvää yritystoimintaa
- tuetaan hiilineutraalisuus/vähähiilisyystavoitteiden mukaista toimintaa (ml. cleantech)
- kehitetään ekosysteemejä, osaamiskeskittymiä ja verkostoja sekä tuetaan muita yhteistyömuotoja, joihin voi osallistua myös suuria yrityksiä

Ohjelma-asiakirjassa ei mainita erikseen tuen kohteena olevia toimialoja, joten lisättävät tukitoimen alat eivät vaikuta rahoitettavien hankkeiden tukikelpoisuuteen. Ilmastotoimenpiteiden osuus erityistavoitteen EAKR-rahoituksesta on ennen ja jälkeen tukitoimen alojen lisäyksen 16,6 %.

Erityistavoitteessa 2.1 ohjelma-asiakirjan mukaan mm.:

- kehitetään uusien energiatehokkuutta ja siihen kytkeytyvää materiaalitehokkuutta parantavien toimintatapojen, teknologioiden ja ratkaisujen soveltamista yrityksissä sekä edistetään niihin liittyvää liiketoiminta- ja markkinaosaamista
- tuetaan pk-yritysten hiilineutraalisuutta edistävien tuotteiden, materiaalien, palvelujen ja tuotantomenetelmien kehittämistä, pilotointia ja kaupallistamista (esim. rakentaminen ja kiinteistöjen hallinta, uudet energiaratkaisut)
- edistetään teollisuuden prosessien ja koneiden sähköistämisen energiatehokkuutta ja energiaomavaraisuuden parantamista, sekä digitaalisten ratkaisujen käyttöönottoa
- kehitetään työkaluja hiilineutraalisuustavoitteiden monitorointiin ja seurantaan osana kilpailukyisten tuotteiden, palvelujen ja ratkaisujen kehittämistä sekä elinkeinoelämälähtöistä tutkimusta

Ohjelma-asiakirjassa ei mainita erikseen tuen kohteena olevia toimialoja, joten lisättävät tukitoimen alat eivät vaikuta rahoitettavien hankkeiden tukikelpoisuuteen. Ilmastotoimenpiteiden osuus erityistavoitteen EAKR-rahoituksesta on ennen ja jälkeen tukitoimen alojen lisäyksen 80,4 %.

Erityistavoitteessa 2.2 ohjelma-asiakirjan mukaan mm.:

- kehitetään innovatiivisia menetelmiä, teknologioita ja tuotteita, joiden avulla edistetään sopeutumista ilmastonmuutokseen ja varautumista sään ääri-ilmiöihin sekä edistetään niihin liittyvää liiketoimintaa ja vientimahdollisuuksia
- tuetaan ilmastonmuutokseen sopeutumiseen sekä ympäristöhaittojen ja -riskien vähentämiseen liittyvien älykkäiden ratkaisujen ja palvelukokonaisuuksien kehittämistä, pilotointia ja skaalautumista kasvavaksi liiketoiminnaksi
- tuetaan pk-yritysten tuotteiden ja palveluiden kehittämistä ja kaupallistamista sekä innovatiivisten liiketoimintakonseptien kehittämistä ilmastonmuutokseen sopeutumiseen ja riskien ehkäisemiseen
- kehitetään ilmastonmuutoksen edellyttämiä turvallisuuteen ja katastrofivalmiuteen liittyviä tuotteita ja ratkaisuja, ml. digitekniikka

Ohjelma-asiakirjassa ei mainita erikseen tuen kohteena olevia toimialoja, joten lisättävät tukitoimen alat eivät vaikuta rahoitettavien hankkeiden tukikelpoisuuteen. Ilmastotoimenpiteiden osuus erityistavoitteen EAKR-rahoituksesta on ennen ja jälkeen tukitoimen alojen lisäyksen 75,8 %.

Erityistavoitteessa 2.3 ohjelma-asiakirjan mukaan mm.:

- vahvistetaan kiertotalouteen ja korkean jalostusasteen biotalouteen liittyvää liiketoiminta- ja markkinaosaamista ja kehitetään uusia tuote- ja palvelukonsepteja ja tuetaan näiden edellyttämiä investointeja
- kehitetään kiertotalouden mukaista tuotesuunnittelua
- kehitetään ekosysteemejä, osaamiskeskittymiä ja verkostoja sekä tuetaan muita yhteistyömuotoja, joihin voi osallistua myös suuria yrityksiä
- tuetaan teollisuuden sivuvirtojen ja jätteiden hyödyntämistä ja pilotointia aidossa teollisuusympäristössä
- tuetaan kiertotalouteen liittyvää korkean jalostusarvon yritystoimintaa

Ohjelma-asiakirjassa ei mainita erikseen tuen kohteena olevia toimialoja, joten lisättävät tukitoimen alat eivät vaikuta rahoitettavien hankkeiden tukikelpoisuuteen. Ilmastotoimenpiteiden osuus erityistavoitteen EAKR-rahoituksesta on ennen ja jälkeen tukitoimen alojen lisäyksen 39,4 %.

Erityistavoitteessa 4.1 ohjelma-asiakirjan mukaan mm.:

- edistetään kohderyhmiin kuuluvien henkilöiden pääsyä avoimille työmarkkinoille, laadukkaisiin ja riittävän toimeentulon mahdollistaviin työpaikkoihin, yrittäjäksi ja itsenäiseen ammatinharjoittamiseen tai koulutukseen sekä osaajien saamista korkeaa osaamista vaativiin tehtäviin
- edistetään työvoiman ammatillista ja alueellista liikkuvuutta myös yhteistyössä rekrytoivien työnantajien kanssa luomalla näihin kannusteita ja käytäntöjä
- ohjataan työnhakijoita rekrytointivaikeuksista kärsiville aloille
- kehitetään toimintamalleja, joilla varmistetaan, että asiakkaan palvelupolku etenee saumattomasti työhön, koulutukseen tai asiakkaan kannalta muuhun tarkoituksenmukaiseen ratkaisuun
- kehitetään yritysten, alueiden ja toimialojen välisiä yhteistyömalleja ja rekrytointitoimia sekä lisätään rekrytointivaikeuksista kärsivien alojen ja työnantajien tunnettuutta, vetovoimaa ja mainekuvaa

Ohjelma-asiakirjassa ei mainita erikseen tuen kohteena olevia toimialoja, joten lisättävät tukitoimen alat eivät vaikuta rahoitettavien hankkeiden tukikelpoisuuteen.

Erityistavoitteessa 4.2 ohjelma-asiakirjan mukaan mm.:

- lisätään yksilöllisten, monimuotoisten ajasta ja paikasta riippumattomien jatkuvan oppimisen koulutuskokonaisuuksien tarjontaa ml. täydennys- ja erikoistumiskoulutukset sekä perustaitojen kehittäminen
- tuetaan tutkintojen ja tutkintojen osien suorittamista sekä edistetään ja kehitetään osaamisen ja ulkomailla suoritettujen tutkintojen tunnustamista ja tunnistamista ja niitä tukevaa koulutusta
- tuetaan uusien toimintatapojen ja digitalisaation hyödyntämistä sekä niihin liittyvää oppimista ja osaamisen kehittämistä työpaikoilla
- kehitetään jatkuvan oppimisen mahdollistavia koulutusrakenteita ja oppimisympäristöjä sekä oppimista tukevaa pedagogiikkaa
- tuetaan koulutuksen ja työelämän sekä kouluasteiden välisten nivelvaiheiden siirtymien sujuvoittamista perusopetuksesta lähtien
- kehitetään koulutuksen laatua ja tarjontaa mm. älykkään erikoistumisen ja kasvu- ja rakennemuutosalojen tarpeisiin
- parannetaan kohtaantoa ja edistetään ammatillista liikkuvuutta eri palveluja kehittämällä, hyödyntämällä ja yhdistelemällä
- edistetään kansainvälisten osaajien rekrytointia Suomeen ja integroidaan jo maassa olevia osaajia yhteistyössä EAKR- ja Talent Boost –toimenpiteiden kanssa
- tuetaan osaamistarpeiden ennakoitua ja ennakoititiedon hyödyntämistä
- edistetään tutkimus- ja kehittämistoiminnan integroitumista koulutukseen
- edistetään toimintatapoja ja digitaalisia ratkaisuja ja digitalisaation tuomien tuotanto- ja palveluprosessien kehittämistä sekä lisä- ja uudelleen koulutautumismahdollisuuksia, jotka parantavat samanaikaisesti tuottavuutta ja tuloksellista työn tekemistä sekä työhyvinvointia

Ohjelma-asiakirjassa ei mainita erikseen tuen kohteena olevia toimialoja, joten lisättävät tukitoimen alat eivät vaikuta rahoitettavien hankkeiden tukikelpoisuuteen.

Erityistavoitteessa 4.3 ohjelma-asiakirjan mukaan mm.:

- tuetaan monipuolisin keinoin kaikkein heikoimmassa työmarkkina-asemassa olevien henkilöiden kiinnittymistä yhteiskuntaan, koulutukseen ja työmarkkinoille sekä torjutaan huono-osaisuutta ja syrjäytymistä
- parannetaan heikoimmassa asemassa olevien valmiuksia päästä koulutukseen ja työmarkkinoille
- rakennetaan osallistavia työmarkkinoita, lisätään työkyvyn tuen ja tuetun työllistymisen menetelmien käyttöä ja vaikuttavuutta sekä kehitetään työtoiminnan sisältöjä

Ohjelma-asiakirjassa ei mainita erikseen tuen kohteena olevia toimialoja, joten lisättävät tukitoimen alat eivät vaikuta rahoitettavien hankkeiden tukikelpoisuuteen.

Päätösesitys: Hyväksytään ohjelmanmuutoksen periaate liitteen 4a sekä muutettujen ohjelma-asiakirjan erityistavoitekohtaisten taulukoiden (Liite 4b) mukaisesti toimitettavaksi edelleen komissiolle SFC 2021 –järjestelmän välityksellä ja valtuutetaan sihteeristö tekemään tarvittaessa taulukoihin teknisiä korjauksia.